

Carl Michael Bellman kötetéből

Jegyzetek az egyes episztolákhoz¹

11. episztola

A *Hiúz* tengerész kocsmája volt a stockholmi kikötő déli rakpartján.

21. episztola

pro primo: először (latin)

pro secundo: másodszor (latin)

aequilibrium: egyensúly (latin)

prázd fel a fűszert: a messziről importált és nem mindig legjobb minőségű borokat különféle fűszerekkel és (gyógy)fűvekkel tették ihatóbbá.

Dallama vitatott szerzőjű francia négyes.

24. episztola

A *Barna Ajtó* kocsmája valahol a *Hiúz* közelében volt a déli rakparton.

Lucidor, Lars Johansson (1638-1674) költő, eredeti, de egyenlőtlen tehetség. Különc és kötekedő természete, iszákossága állandó bonyodalmakba sodorták; egy kocsmái verekezésben vesztette életét.

Bellman által átdolgozott dallama egy 1786-ban Stockholmban is előadott francia operettből származik.

25. episztola

Djurgården: Stockholm ma is egyik legszebb és legnagyobb parkja, zöld idill távol a nagyvárosi zajtól és kőszívogatástól. A XVII. sz.-ban királyi vadászkerth volt, majd III. Gusztáv idejében, a XVIII. sz. vége felé egyre inkább szórakozó- és kirándulóparkká változott.

Zenéje egy francia operettből (Duni: *Le peintre amoureux de son modèle*, Paris, 1757), némi módosítással. Az operettet Stockholmban is bemutatták 1782-ben; Bellman is ekkor ismerkedhetett meg vele.

35. episztola

 Zene: Egy 1774-ben Stockholmban is előadott francia operett balettbetéte.

42. episztola

 Zene: Egy 1774-ben Stockholmban is előadott francia operett balettbetéte.

Farkasok üvöltenek: ekkoriban nem volt ritkaság,
hogy a farkasok egész Stockholm környékéig merészkedtek. Még 1871-ből is van
adat rá, hogy farkast lőttek Stockholm megyében.

53. episztola

Tanto: az óvárostól délre elterülő egyik nagyobb sziget, a Södermalm nyugati csúcsa. Télidőben alkalmi vámállomás volt itt a szállítmányok részére, melyek a Mälaren-tó jegén át érkeztek a városba. A XVIII. sz. elején ez a gyéren lakott vidék a város legszegényebb körzetei közé tartozott. Az episztola címében szereplő T. a kocsmá tulajdonosa volt. Ma újkeletű lakótelep épült itt, mellette nagy forgalmú vasúti híd vezet át a víz fölött.

 Zene: G. J. Vogler (1749-1814) Stockholmban is működő német zeneszerző egyik operájából vett dal változata.

55. episztola

Hammarby-vám: a Södermalm-sziget délkeleti partján volt. Bellman korában a szomszédos Nacka községhez tartozott.

[illegible][illegible][illegible]

59. episztola

Hiúz-kocsmá: Vö. 11. episztola

Danziger Doppelt-Bier: magas alkoholfokú és malátatartalmú sör.

parany-pálinka: aranyfüstöt kevertek bele, hogy színét feljavítsák.

 boucles de nuit: fülbevaló (fr.)

kalmük-pruszlík: gyapjúszövetből készült, mint a kalmükek által kikészített báránybőr utánzata.

pülhet a rokka mögött: a kényszermunkára ítélt utcalányokat az ún. „fonóban” dolgoztatták.

[illegible][illegible][illegible][illegible]

láncon: a legénység nemegyszer medvét tartott a fedélzeten, hogy a hosszú tengeri út unalmát elűzze.

plátogató: korabeli argó, de egyben bürokratikus szakmegjelölés is a hajókat felülvizsgáló alacsony rangú vámhivatalnokokra.

[illegible]

Solgränden: az óváros főterétől, a Svéd Akadémia épülete mellől induló keskeny és rövid közöcske, melynek akkoriban szinte minden épülete kocsma volt.

Beckmanné: valószínűleg kocsmárosné a Solgränden (vö. 79. ep.) sok kocsmájának egyikében.

 Macskasegge vám: a roslageni vám régi, népies neve. Bellman korában a város északi határánál feküdt, ma nagy forgalmú közlekedési csomópont vette át a helyét.

Első tanya: (Första Torpet): kocsma a roslageni vám közelében, a brunnsvikeni öböl partján, szemben III. Gusztáv nyári lakával.

[illegible]

Danderyd: a Brunnsviken-tó melletti község, ma Nagy-Stockholm északi körzetében.

 Zene: Forrása vitatott; állítólag Bellman szerzeménye.

[illegible]